

Hur man genomför en workshop om trender

EMCDDA:s verktygslåda för framsyn på narkotikaområdet

Vad finns i denna verktygslåda?

Inledning: Varför verktygen skapades och hur de kan användas.

Vad innebär framsyn? Varför man ska arbeta med metoder för framsyn och trendanalyser, samt allmänna principer för hur de båda kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt.

Hur man anordnar en workshop om trender: Mallar, tips och råd.

Steg 1: Förbereda en workshop om trender. Steg 2: Kartlägga och prioritera trender. Steg 3: Analysera konsekvenser.

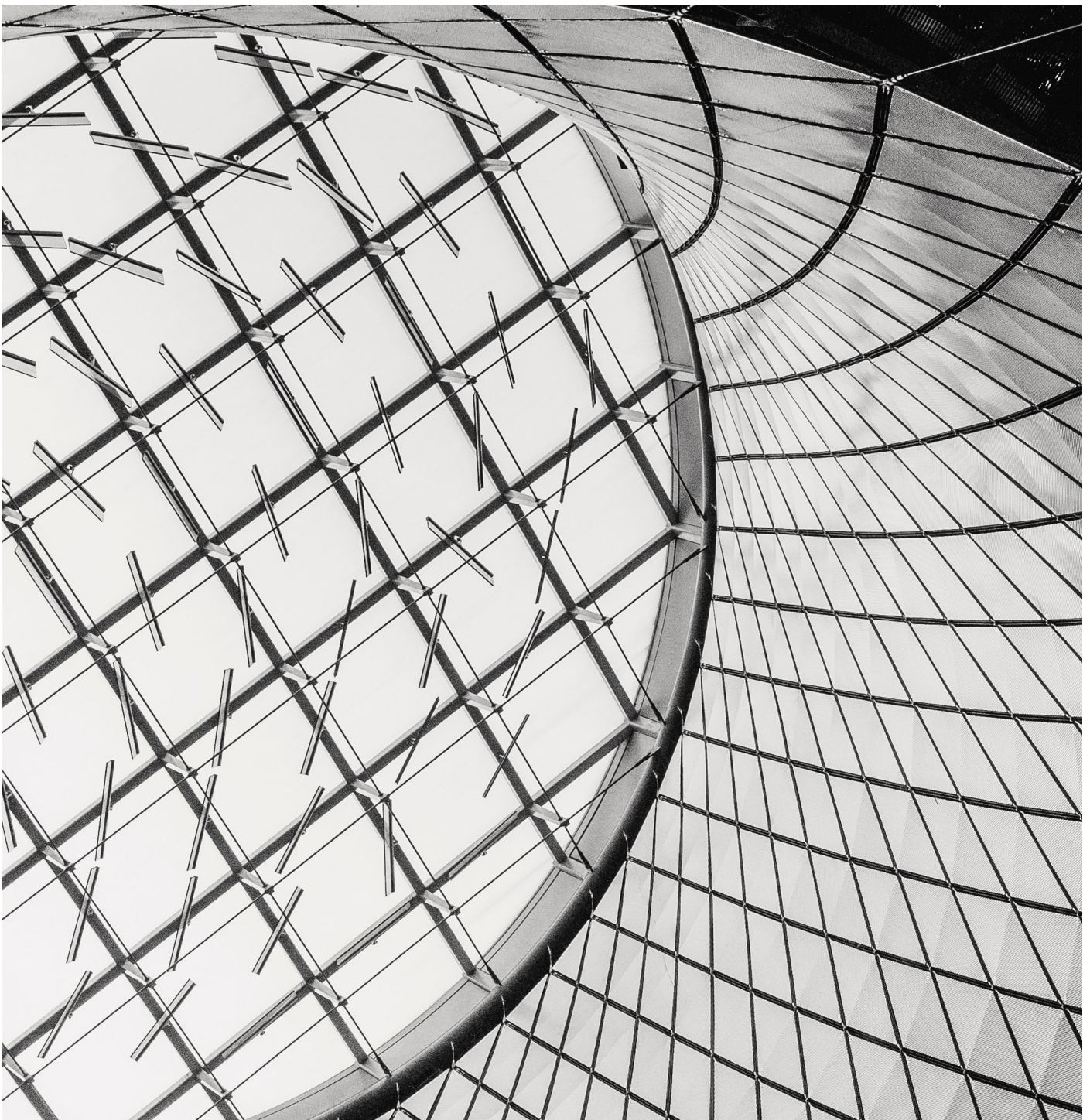
Bilaga: Referenser samt fler verktyg och resurser.

Innehåll

- [Inledning](#)
- [Bakgrund](#)
- [Anordna en workshop](#)
- [Bilaga](#)

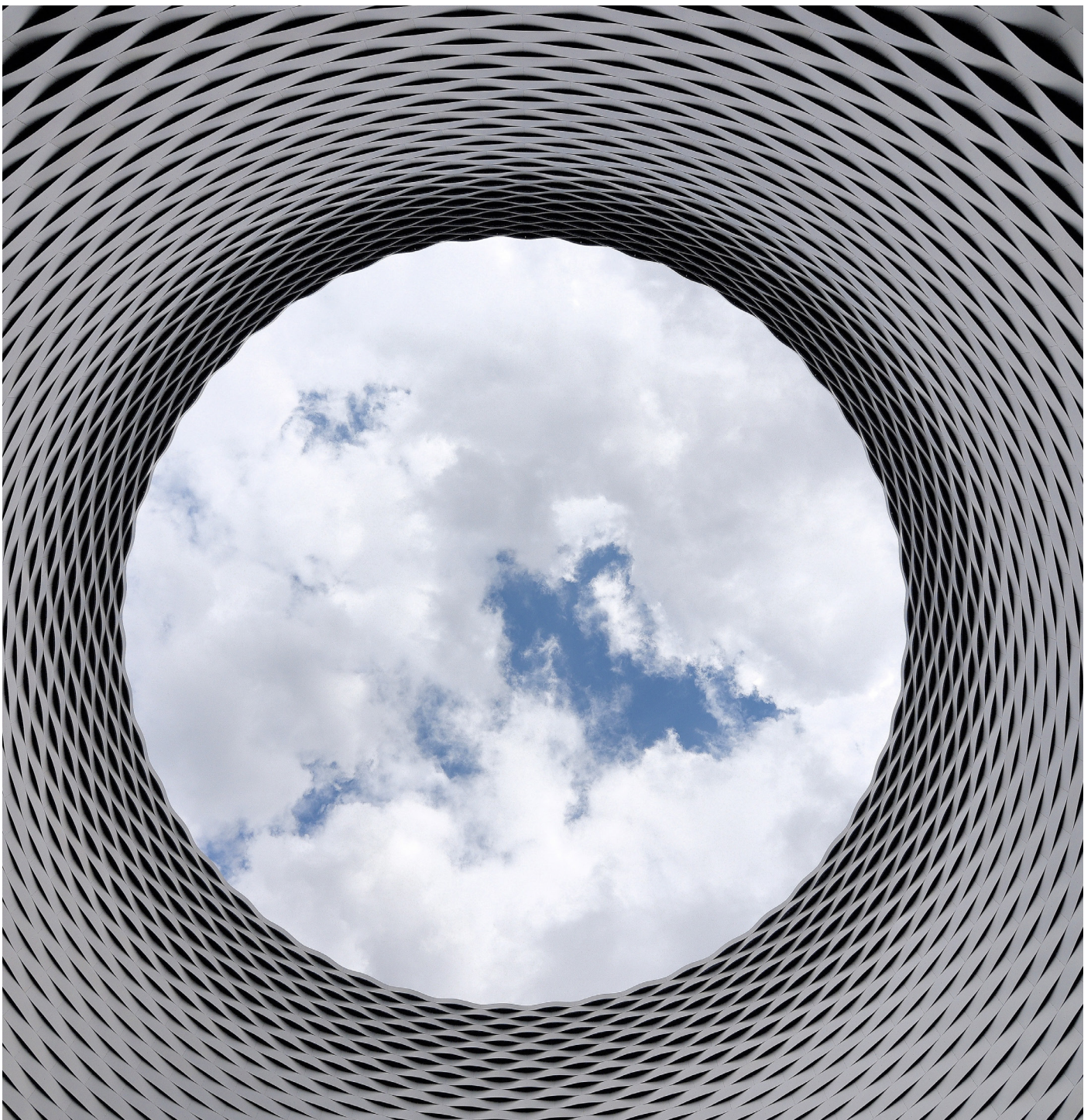
”Fram tills nyligen var de sociala och kulturella systemen uppbyggda kring vår tro på att livet i allmänhet fortgår som planerat. Under 2000-talet ser vi att många av våra sociokulturella och ekologiska system är otillräckliga. Världen idag är komplex och opålitlig.” (Gidley 2017, s. 3)

”Framtiden är redan här.

Den är bara ojämnt fördelad.” (William Gibson)

Ett av de mest kända citaten om framtiden, som ofta sägs komma från den kända författaren William Gibson: <https://quoteinvestigator.com/2012/01/24/future-has-arrived/>

Inledning: Varför verktygen skapades och hur de kan användas

[EMCDDA:s verktygslåda för framsyn på narkotikaområdet](#)

Mot bakgrund av allt snabbare, föränderliga och omfattande förändringar blir framsyn (som här ska ses som en systemanalys av möjliga framtidsscenarioer för att underlätta dagens beslutsfattande) allt viktigare och vanligare bland aktörer inom den offentliga sektorn, inom beslutsfattande, i företag och hos icke-statliga organisationer ⁽¹⁾. **Framsyn är också något som, kanske framför allt, i allt större utsträckning används och tillämpas inom EU:s system. EU:s institutioner, inklusive Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC), Europaparlamentets panel för framtida vetenskap och teknik (STOA) samt andra tekniska byråer inom EU integrerar allt oftare framsynsstrategier i sina arbetsflöden. Inom den offentliga sektorn syftar framsynsstrategier till att främja systemtänkande, inhämtning av förhandskunskap och användning av deltagandeprocesser som går igenom de traditionella gränserna för politikområden och institutionella avdelningar.**

I den här kontexten har Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (EMCDDA) sedan tidigt 2019 arbetat för att öka framsynskapaciteten inom organisationen och i samarbete med sina partner, genom olika insatser där man fokuserar på att rama in och utveckla kompetens och verktyg för framsyn. Arbetet har inkluderat flera workshoppar med experter samt övningar i trendanalys och datautvecklingsprojekt i syfte att öka beredskapen inom ramen för bland annat trender, politik och praxis på narkotikaområdet. **Under den här processen strävar EMCDDA efter att skapa framåtblickande produkter genom att identifiera framtida trender och risker för att ge bättre stöd till EU:s beredskap och insatser i det ständigt föränderliga narkotikalandskapet, samt för att skapa en mer direkt kommunikation med olika aktörer på nationell nivå och inom EU.** Inom den här verksamheten har flera EMCDDA-aktörer upprepade gånger uttryckt sitt intresse för verktyg och stöd så att de kan genomföra egna initiativ eller workshoppar för framsyn. Den här första verktygslådan uppfyller detta behov.

Med hjälp av [verktygslådan](#) vill man ge stöd till andra aktörer och forskare på narkotikaområdet så att de kan genomföra egna framsynsinsatser med en grundläggande trendbaserad workshop. Metoden valdes mot bakgrund av erfarenheterna från EMCDDA:s egna framsynsarbete och det stora intresse som aktörerna uttryckt för den här typen av workshop. Den bygger till stor del på arbetet

⁽¹⁾ Se till exempel Gidley (2017, s. 5), för mer information om olika konnotationer kring begreppen "framsyn", "framtid forskning", "framtid undersökningar eller prospektering" samt deras historik.

med delar från verktygen som använts av JRC:s framsynsgrupp, som presenteras i deras verktyg för bedömning av trender (JRC 2019) och arbetet med trender som beskrivs och analyseras i stor omfattning i JRC:s nav för megatrender (JRC 2017). Utöver att bygga vidare på de megatrender som identifierats av JRC och lägga till de trender som identifierats genom EMCDDA:s framsynsprocesser som kritiska för narkotikans framtid, kan även strategin och tillhörande trender som anges här leda till nya trender som är specifika för narkotikaområdet, samt tillhörande övervakning och forskning, som hittills identifierats inom EMCDDA:s framsynsverksamhet. Samtliga trender finns på [trendkorten](#), som finns att ladda ned på sidan för verktyslådan. Korten är tänkta att användas tillsammans med [mallarna](#) för att anordna en workshop med den metod som beskrivs i den här verktyslådan.

Verktyslådan har utformats för att användas av många inom området och kan anpassas på olika sätt för varierande områden. Vi förväntar oss även att lära oss saker från sättet som den används på, och vi är tacksamma för synpunkter efter användningen av den.

Följande avsnitt inleds med en kort bakgrundstext om framsyn och hur man arbetar med trender. Sedan följer verktygen som krävs för att genomföra en workshop för att kartlägga narkotikans framtid, inklusive mallar och information om hur varje steg ska genomföras. För den som vill veta mer och få mer information finns ytterligare referenser och information om mer allmänna verktyg i bilagan.

Vägledande frågor för trendanalys:

Vilken typ av förändring finns redan? Varför sker förändringen, var sker den och i vilken hastighet?

Vad innebär detta för våra åtgärder i dag? Vilka förändringar bör vi vara beredda på, vilka typer av förändringar skulle vi vilja undvika eller förhindra, och vilka ska vi uppmuntra till?

”Tydligt är att... dynamiken i den demografiska, tekniska eller ekonomiska förändringen till stor del beror på den omgivande sociala, politiska och kulturella miljön, men även på de inneboende egenskaperna hos populationen, tekniken och ekonomin.”

(Herman Kahn)

Från: Kahn (2021; ursprungligen publicerad 1984). Herman Kahn var en av de mest inflytelserika tidiga futurologerna. Vi använder citatet från honom här för att betona att samtidigt som trendanalyser ofta börjar med att titta på isolerade trender bör man även vid framsyn beakta trendernas samverkan och ömsesidighet. Dessutom tydliggör detta korta påstående att samtidigt som man kartlägger och analyserar trender är det viktigt att inte bara se till ett förändringsområde, som till exempel teknik, utan till en bredare del av förändringsfenomenet.

Bakgrund: Varför man ska arbeta med metoder för framsyn och trendanalyser, samt allmänna principer för hur de båda kan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt

Framsyn eller framtida forskning har funnits länge och blev särskilt framträdande både i den offentliga och vetenskapliga sektorn under efterkrigstiden och i den privata sektorn från 1970-talet och framåt. Grunden för framsyn är att vara proaktiv snarare än reaktiv, att kunna identifiera och förutse förändringar, och att vara förberedd med alternativa åtgärder för att uppnå önskvärda resultat. Genom att inte hävda att prognoserna är perfekta utan att istället tänka ut flera möjliga resultat (scenarion) eller alternativa framtidsprognoser, kan vi utarbeta strategier som är flexibla och som kan användas för många olika framtidsscenarier. Dock är ofta framtidsinriktade prognoser mer spekulativa än andra typer av mer konventionellt vetenskapsarbete och baseras ofta på speciella och ibland mindre konventionella metoder.

Inom framsyn är trendanalys en av de viktigaste metoderna ⁽²⁾. Den används för att identifiera viktig utveckling i den yttre miljön i ett tidigt skede och för att förstå var omfattande förändringar kan komma att ske, och vad detta innebär för personen själv eller för organisationen. När det gäller narkotika gör trendanalys det möjligt att få en djupare förståelse för framtida trender så att narkotikaforskningen och narkotikaövervakningen är uppdaterad och kan bli allt mer proaktiv. Detta möjliggör lämpligt politiskt stöd enligt paradigmen för "föregripande styrning".

Exempel på vanliga steg inom trendanalys:

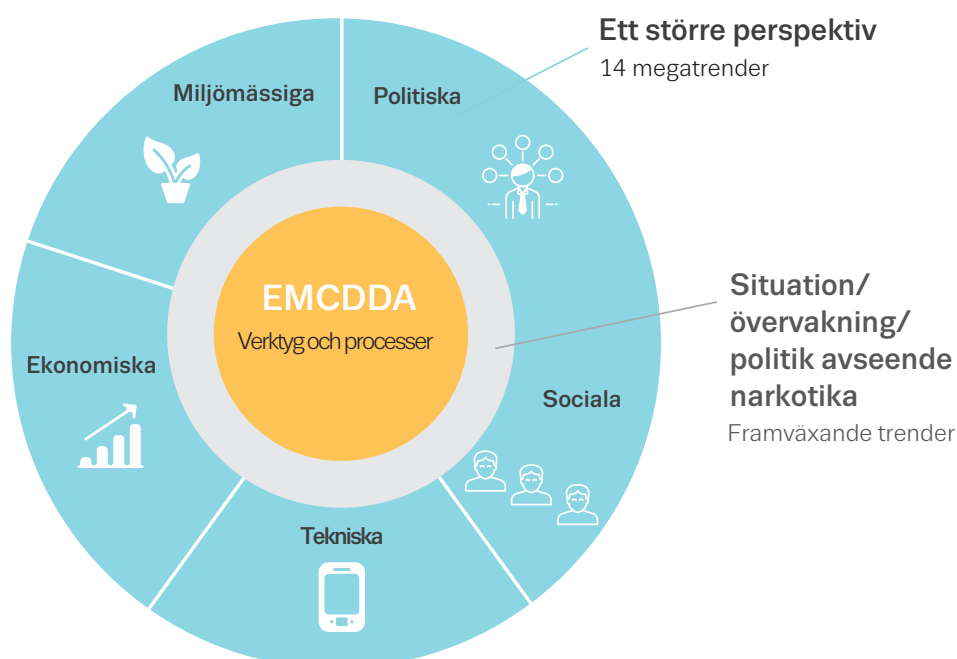
⁽²⁾ Trendanalys beskrivs ofta som miljöövervakning eller analys. Mer information om definitionerna finns till exempel i EFP (2010a, 2010b).

Den [verktøyglåda](#) som presenteras inneholder endast en bråkdel av de åtgärder och perspektiv som används i en komplett trendanalys, och skulle kunna kompletteras med ytterligere forsknings- og analyssteg. Även om den används som en fristående "aptitretare" for metoden med att arbeta med olika trender inneholder den många olika delar från stegen ovan. Samtidig som verktøygen främst används for att prioritera trender og att analysera deras konsekvenser kan man även identifiera og lägga till flera trender utöver de som redan finns på trendkorten.

For att göra en kort sammanfattning har flera olika prinsipper visat sig vara fördelaktiga vid analys av trender enligt framsynspraxis. **Först og främst handlar det om principen om en "helhetssyn", det vill säga att man undersöker många olika förändringsområden, inte bara de som ligger närmast det område där organisationen arbetar.** Detta kan till exempel användas med hjälp av analysverktøy som STEEP (socialt, tekniskt, økonomisk, miljömässigt, politisk), en princip for att organisera förändringsfenomen (se tabellen nedan for metoden, som använts av EMCDDA).

Slutligen vill vi betona att medan trendanalys är en gemensam utgångspunkt og en stor del av all framsynspraxis, är det inte den enda framsynsstrategin. Det finns många kompletterande metoder som kan kombineras på ett smart sätt. Bland de mest välkända metoderna utöver trendgranskning finns scenarieutveckling, Delfiundersökningar, metoder som kartlägger möjliga avbrott eller jokertecken, de metoder där man använder omfattande (framsyns)spel, og de som hamnar i gränslandet mellan design, kunst og framsyn som syftar till att ge en djupare inblick med olika perspektiv og bilder av möjliga alternativa framtidsscenarioer.

STEPP-metoden (som omfattar sociala, tekniska, økonomiska, miljömässiga og politiska faktorer) används for att identifiera luckor i vad som kan driva på förändringarna.

”Vi kommer sannolikt att se två till tre omfattande pandemier som börjar i regioner med begränsad offentlig sjukvård som snabbt får global spridning och kräver snabba åtgärder.”

(Future Agenda 2011)

Samtidigt som det är viktigt att förstå att arbetet med trender och att analysera och identifiera dem bara är en del av framsynspusslet, är det viktigt att inte fastna för mycket i prognoser, vilket ofta sker när man arbetar med trender. Det här påståendet från 2011 betonar emellertid att det i vissa fall är till stor hjälp att lära av vad som är ganska sannolikt, och att därmed vidta lämpliga försiktighetsåtgärder. Påståendet i en Future Agenda-publikation är bara en av flera viktiga framsynsresurser som betonar den stora sannolikheten för en global pandemi. Från Future Agenda (2011), se även till exempel The Millennium Project (2017).

Hur man anordnar en workshop om trender:

Mallar, tips och råd

Den workshop om trender som presenteras kan användas av många olika aktörer på narkotikaområdet och kan anpassas. I följande avsnitt beskrivs alla steg som krävs för att förbereda, genomföra och dokumentera en sådan workshop. Vi tillhandahåller tips och råd för varje steg, och fokuserar främst på anordnandet av workshoppen. De [mallar](#) som behövs för denna workshop presenteras på följande sidor och kan laddas ned tillsammans med ett separat dokument med [trendkort](#). I informationen nedan antar vi att workshoppen genomförs i en organisation, t.ex. att den genomförs av ett expertteam i en forskningsorganisation eller en politisk organisation. Den kan även genomföras med en grupp intresserade personer eller användas av en enskild person i analysyfte.

1 Fas 1 består av förberedelser för workshoppen. Det finns ett antal viktiga frågor, som först och främst inkluderar **definition av ett tydligt och realistiskt syfte samt att kommunicera detta** (t.ex. att svara på frågan "Vad vill vi, och vad är realistiskt för oss att uppnå genom denna workshop?").

Till exempel är målet "utforma en framtidssäkrad strategi för organisationen" i en workshop om trender som genomförs för första gången av en organisation förmodligen inte ett realistiskt mål. Däremot är det mer troligt att man kan samla in de första synpunkterna kring framträdande trender som kan påverka narkotikaområdet och därmed organisationen.

Dessutom är det viktigt att kunna identifiera och bjuda in potentiella deltagare för att komma till värdefulla insikter. En allmän rekommendation och en etablerad praxis för framsyn i workshoppar är att så långt som möjligt arbeta med en grupp deltagare med olika bakgrunder, kön, åldrar etc. Olika perspektiv kan delvis uppnås genom att engagera externa experter, t.ex. experter inom narkotikaövervakning, epidemiologer och läkare, men även till exempel personal- och kommunikationsexperter. I deltagargruppen är det bra om man kan inkludera beslutsfattare inom respektive organisation som är intresserade av och kan använda resultaten, t.ex. för processer inom planering, strategier, beslutsfattande eller innovation. I programmet på följande sida ingår standardfraser kring syftet samt ytterligare information om möjlig storlek på gruppen etc. som bör fungera i de flesta sammanhang.

Förberedelserna omfattar de **praktiska delarna** kring workshoppen, vilket inte gäller specifikt för framsyn. Utöver de vanliga kraven på att förbereda lämpliga rum etc. inkluderar detta följande:

- Skriva ut sessionsmallar för grupperna (en av varje till de separata grupperna).
- Skriva ut uppsättningar med trendkort (en uppsättning per separat grupp).
- Om möjligt skriva ut en uppsättning trendkort i A3-format som kan sättas upp på väggen i rummet där workshopen ska genomföras för att "komma i rätt stämning".

2 Fas 2 utgår från de trender som finns på trendkorten, där deltagarna uppmuntras att lägga till ytterligare trender (från befintliga trendanalyser inom EU, nationellt eller lokalt, eller egna personliga trender). Med hjälp av två kriterier kan deltagarna sedan identifiera de trender som är särskilt viktiga, och prioritera trenderna för fortsatt analys i fas 3 ⁽³⁾.

3 Inom fas 3 analyseras alla prioriterade trender sett till deras begränsningar för och effekter på narkotikaområdet inom EU, nationellt och lokalt, samt i själva organisationen. Resultatet av workshopen blir därmed en uppsättning trender, samt en översikt av konsekvenser för narkotikaområdet och organisationen.

*** Frivillig fas:** Vid längre workshoppar kan deltagarna gå djupare in i analyserna i ytterligare en fas där man undersöker åtgärdsbehov utifrån de konsekvenser som identifierats tidigare. De åtgärder som krävs kan till exempel delas in enligt intressentgrupper eller sett till hur akuta de är.

Efter workshopen är det viktigt att genomföra en noggrann dokumentation av resultaten för att deltagarna fortsatt ska vara delaktiga och att resultaten används. De resultat från workshopen som ska sammanfattas, utöver detaljerna från diskussionerna, är de trender som prioriterades i fas 2 samt en sammanfattning av viktiga frågor och möjliga övergripande och framträdande områden som framkommit under fas 3, dvs. analys av trendernas konsekvenser. I bästa fall har en väg för att inkludera resultaten i strategiska processer eller innovationsprocesser inom organisationen redan stakats ut före workshopen, så att respektive beslutsfattare kan vara en del av processen.

Observera att verktyslådan är anpassad för en workshop på fyra timmar, men att tiden kan justeras uppåt eller nedåt. En förkortad version ger bara en snabb inblick i metoden. Beroende på antalet deltagare och andra bakgrundsfaktorer kan en workshop genomföras på en och en halv timme upp till en halvdag. Om en längre

⁽³⁾ De kriterier som föreslås i mall 1 kan anpassas beroende på den särskilda kontexten. Detta gäller även olika konsekvenser i mall 2.

workshop önskas kan ytterligare steg läggas till (t.ex. prioriterade konsekvenser eller identifierade åtgärder), eller så kan de befintliga stegen fyllas på ytterligare genom att göra gruppdiskussionerna längre.

En kommentar om eventuella virtuella arrangemang: Den här workshoppen kan användas och har använts med framgång virtuellt (med hjälp av videokonferensverktyg och verktyg för onlinesamarbete). Beroende på typ av organisation, tillgängliga tekniska möjligheter och interaktiva verktyg, kan de tillhörande mallarna användas även i ett virtuellt format, så att grupperna kan arbeta direkt i dem och tillsammans. Tumregeln för workshoppens längd är att en något förkortad workshop på tre timmar har visat sig vara fördelaktig och genomförbar. Gruppstorlek för separata grupper bör helst begränsas till fem deltagare, och korta pauser bör schemaläggas. Slutligen bör organisatörerna om man använder det virtuella formatet se till att alla projektdeltagare och arrangörer kan använda verktygen. En särskild representant för teknisk support bör finnas till hands för att hjälpa deltagarna om det uppstår tekniska problem.

Hur man anordnar en workshop om trender:

Inramning av workshop

Programmet och ytterligare information som ges nedan är modellversioner. De kan och kan behöva anpassas till de särskilda förutsättningarna och organisationens kontext. Detta beror till exempel på deltagarna och deras särskilda behov, inklusive tidigare erfarenhetsnivåer av framsyn, deras roll och befattning inom en organisation, samt avsedd användning av resultaten.

Workshopen syftar till att

- presentera framsynsmetoden för deltagarna,
- identifiera och reflektera över de viktigaste förändringarna, dvs. trender i ett större perspektiv,
- analysera konsekvenserna av dessa trender.

Resultaten av workshopen inkluderar

- en uppsättning prioriterade trender som ses som viktiga för EU:s narkotikaområde (nationellt och lokalt) och för organisationen,
- en första översikt av möjliga konsekvenser av de prioriterade trenderna,
- grundläggande erfarenheter sett till "mjukare värden" av framsynsstrategier och en gemensam syn på vad som är viktiga förändringar i ett större perspektiv.

Deltagarna är

- experter och/eller aktörer från organisationen eller externt, med olika bakgrunder,
- en grupp på mellan 6–30 personer, inklusive utbildare. Den rekommenderade storleken för mindre grupper är tre till fem deltagare.

Utbildarna

- är en grupp experter från organisationen som eventuellt stöds av en särskild framsynsgrupp,
- rekommenderas att vara en per mindre grupp, samt en huvudutbildare som hanterar föreläsningarna,
- har till uppgift att under sessionerna uppmuntra deltagarna att bidra och kommentera ämnet, samt att påminna dem om de missar några delar,
- bör få vägledning och/eller utbildning från workshopens organisatörer i förväg.

Hur man anordnar en workshop om trender:

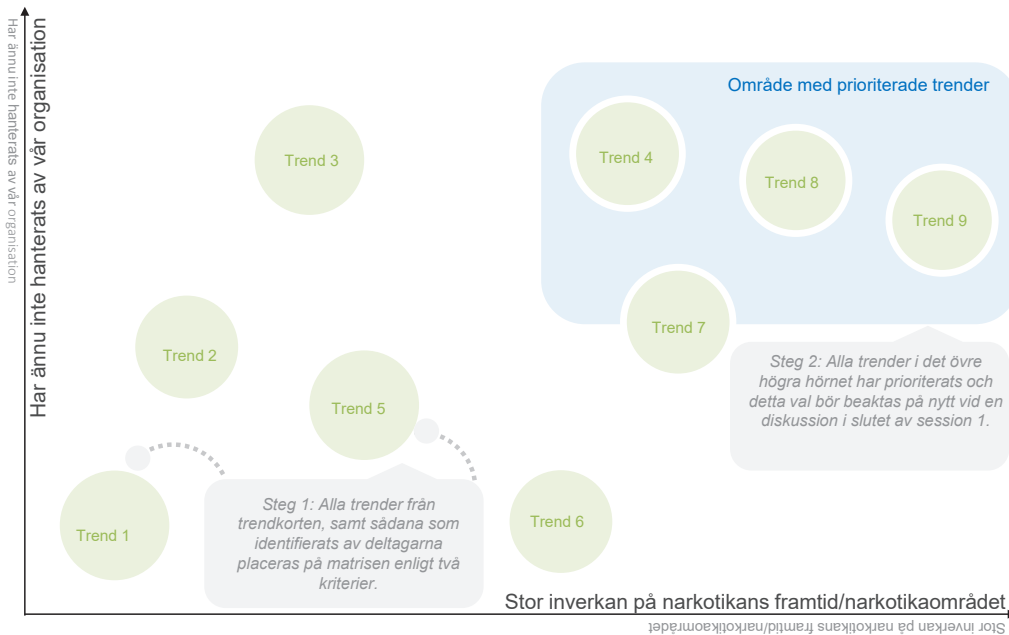
Program för workshoppen

Punkt på dagordningen	Varaktighet i minuter	Uppgifter
Inledning	45	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentation av syfte och metod, deltagare och utbildare ▪ Presentation (valfritt) ▪ Första diskussionen samt frågor och svar <p><i>Detta genomförs som ett seminarium med alla deltagare.</i></p>
Session 1: Kartlägga och prioritera trender	90	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deltagarna får prioritera trender genom att arbeta med mall 1 (lägg till länk) ▪ De utgår från trendkorten och använder dessa ▪ Deltagarna kan även identifiera ytterligare trender (utöver de som anges på trendkorten) <p><i>Detta genomförs i små arbetsgrupper där alla arbetar med samma uppgift.</i></p>
Rast	15	
Session 2: Analys av trendernas konsekvenser	60	<ul style="list-style-type: none"> ▪ För de trender som prioriterades under session 1 ska deltagarna identifiera konsekvenser genom att arbeta med mall 2 (lägg till länk) <p><i>Detta genomförs i små arbetsgrupper där alla arbetar med samma uppgift.</i></p>
Resultat och sammanfattning	30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alla grupper berättar om viktiga synpunkter från sina resultat (endast ett urval) ▪ Viktiga områden och ytterligare information ▪ Information om konkreta kommande steg diskuteras och fastställs gemensamt <p><i>Den här delen genomförs som ett seminarium med samtliga deltagare.</i></p>

Mallar

Mallarna som presenteras nedan kan laddas ned från [webbplatsen för verktygslådan](#).

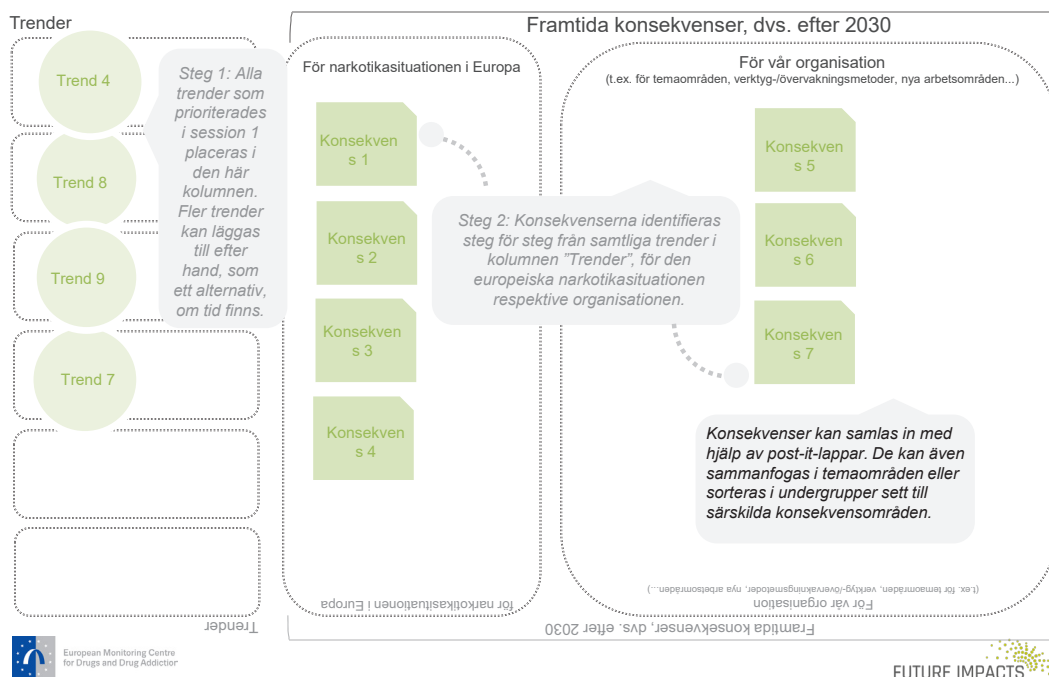
Mall 1 från EMCDDA:s verktygslåda för kartläggning av trender för framsyn: kartläggning och prioritering av trender (variant med exempel och instruktioner, se även den tomma nästkommande sidan som kan skrivas ut)

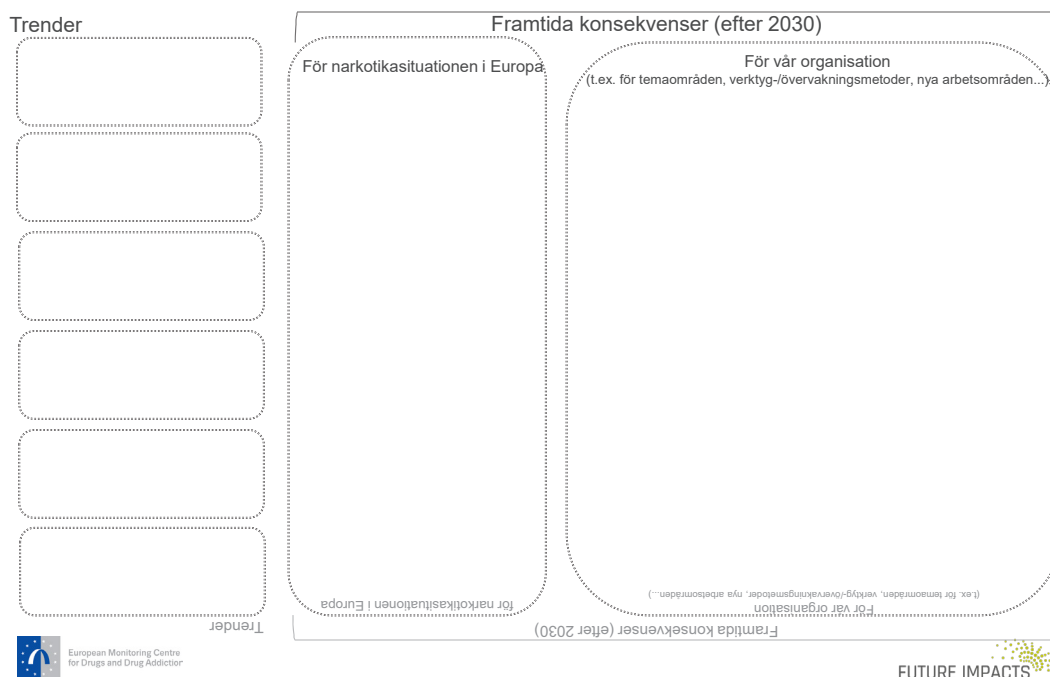
Mall 1 från EMCDDA:s verktygslåda för kartläggning av trender för framsyn: kartläggning och prioritering av trender

Mall 2 från EMCDDA:s verktyslåda för kartläggning av trender för framsyn: analys av trendernas konsekvenser (variant med exempel och instruktioner, se även den tomma nästkommande sidan som kan skrivas ut)

Mall 2 från EMCDDA:s verktyslåda för kartläggning av trender för framsyn: analys av trendernas konsekvenser

Bilaga: Referenser samt fler verktyg och resurser

Exempel på referenser om framsyn och trendanalys:

För detaljerad information om JRC:s 14 megatrender:

Det gemensamma forskningscentrumet (JRC) (2017), *The megatrends hub*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/tool/megatrends-hub_en

För en kort introduktion i miljöanalys:

European Foresight Platform (EFP) (2010a), *Environmental scanning*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/environmental-scanning/>

För en kort introduktion till omvärldsanalys:

EFP (2010b), *Horizon scanning*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/horizon-scanning/>

För en introduktion till trender och megatrender:

EFP (2016), *Megatrend / trend / driver / issue*, <http://www.foresight-platform.eu/community/forlearn/how-to-do-foresight/methods/analysis/megatrend-trend-driver-issue/>

För mer information om omvärldsanalys och forskningsintegration:

Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research (2015), *Models of horizon scanning: how to integrate horizon scanning into European research and innovation policies*, Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research, Karlsruhe, <https://www.isi.fraunhofer.de/content/dam/isi/dokumente/ccv/2015/Models-of-Horizon-Scanning.pdf>

För mer information och resurser från Future Agenda:

Future Agenda (2011), *The World in 2020*, Oxford 2011, <https://www.futureagenda.org>

Kahn, H. (2021), *Forecasting the Future*, Hudson Institute. Ursprungligen publicerad den 13 september 1984, hämtad i juni 2021, <https://www.hudson.org/research/2729-forecasting-the-future>

För mer information och resurser från The Millennium Project:

The Millennium Project (2017), *State of the future 19.1*, The Millennium Project, Washington, <https://www.millennium-project.org/state-of-the-future-version-19-1/>

Rohrbeck, R. (2013), *Trend scanning, scouting and foresight techniques*, https://www.researchgate.net/publication/236897709_Trend_Scanning_Scouting_and_Foresight_Techniques

Exempel på referenser till andra verktyslådor om framsyn:

Cranfield University (2018), *Horizon scanning toolkit, Smarter regulation of waste in Europe: LIFE SMART waste project*, <https://www.sepa.org.uk/media/367059/lsw-b4-horizon-scanning-toolkit-v10.pdf>

Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) (2019), *Megatrends engagement tools*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight/megatrends-engagement-tools_en

UK Government Office for Science (2017), *The futures toolkit: Tools for futures thinking and foresight across UK government*, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/674209/futures-toolkit-edition-1.pdf

Exempel på referenser om framsyn som genomförts inom EU:

Europeiska kommissionen (2021), *Foresight*, https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/support-policy-making/shaping-eu-research-and-innovation-policy/foresight_en

Europeiska centrumet för politisk strategi (EPSC) vid Europeiska kommissionen (2021), *European Political Strategy Centre*, www.ec.europa.eu/epsc/

Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC) (2021), *Competence centre on foresight*, https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight_en

Exempel på referenser om framsyn på narkotikaområdet:

Europaparlamentets bedömning av vetenskapliga och tekniska alternativ (STOA) (2017), *Technological innovation strategies in substance use disorders*, Panel för framtida vetenskap och teknik, [https://www.europarl.europa.eu/stoa/en/document/EPRS_STU\(2017\)581942](https://www.europarl.europa.eu/stoa/en/document/EPRS_STU(2017)581942)

Global Initiative (2021), *The global illicit economy*, <https://globalinitiative.net/analysis/global-organized-crime/>

Karlsen, J. E., Gual, A. och Anderson, P. (2013), "*Foresighting addiction and lifestyles in Europe 2030+*", *European Journal of Futures Research* 1, 19, <https://doi.org/10.1007/s40309-013-0019-0>

UK Government Office for Science (2005), *Drugs Futures 2025*, <https://www.gov.uk/government/publications/drugs-futures-2025> About Future Impacts

Om Future Impacts

Future Impacts utformar och genomför framsynsprocesser kring frågor om framtiden för organisationer och företag. Vi genomför framsynsprojekt för att identifiera alternativ till framtidsinriktade åtgärder i dag. För att göra detta använder vi oss av trendanalys, scenarier och Delfi-undersökningar, samt andra metoder. Utöver vårt fokus på utveckling och genomförande av anpassade framsynsspel arbetar vi även med kapacitetsuppbyggnad för framsyn. Vi stöttar våra kunder så att de kan förbättra sin framsynskapacitet och sina färdigheter genom utbildning, verktyg och vägledning.

www.future-impacts.de

Om EMCDDA

Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (EMCDDA) är en decentraliserad EU-byrå som förser EU och medlemsstaterna med faktabaserade översikter av narkotikaproblemen i Europa samt en omfattande evidensbas som stöd för narkotikadebatten. I dag erbjuder centrumet politiska beslutsfattare de uppgifter de behöver för att utarbeta välgrundade narkotikalagar och narkotikastrategier. Det hjälper även yrkesverksamma och läkare som arbetar på området att kartlägga bästa praxis och nya forskningsområden.

www.emcdda.europa.eu

Licens

Den här verkttygslådan, "Hur man genomför en workshop om trender: EMCDDA:s verkttygslåda för framsyn på narkotikaområdet" omfattas av Creative Commons 4.0 International, (CC BY-SA 4.0). Mer information om licensen finns på <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Tack till JRC

De här verktygen bygger till största delen på arbetet som det gemensamma forskningscentrumet (JRC) har genomfört om megatrender. Arbetet och beslutet att göra det tillgängligt genom Creative Commons 4.0-licensen är mycket uppskattat.

För synpunkter kontakta Klaudia.Palczak@emcdda.europa.eu

Rättsligt meddelande: Varken EMCDDA eller någon person som agerar på uppdrag av EMCDDA ansvarar för hur följande information används.

Bilder: pexels.com.

© Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk, 2022
Kopiering tillåten med angivande av källan.
Denna publikation finns endast i elektroniskt format.

EMCDDA, Praça Europa 1, Cais do Sodré, 1249-289 Lissabon, Portugal
Tel. (351) 211 21 02 00 | info@emcdda.europa.eu
emcdda.europa.eu | twitter.com/emcdda | facebook.com/emcdda
linkedin.com/company/emcdda | instagram.com/emcdda | youtube.com/emcddatube

Europeiska unionens
publikationsbyrå

Luxemburg: Europeiska unionens
publikationsbyrå, 2022
doi:10.2810/054480
ISBN 978-92-9497-908-7
TD-07-22-427-SV-N